

De 16
en andere rijke teksten
VOOR OKAN

© 2023 - Wablieft

Frederik de Merodestraat 27

2800 Mechelen

www.wablieft.be

boeken@wablieft.be

Vormgeving: Merel Van Meurs

Druk: Wilco bv.

Illustratie op de cover: Flore Deman

Dit boek is ook beschikbaar als luisterboek.

Dit boek kwam tot stand in samenwerking met het ministerie en het departement Onderwijs van de Vlaamse overheid, in het kader van het Leesoffensief.

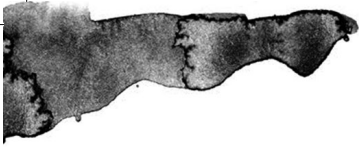
Rijke teksten voor OKAN

Wablieft verzamelde voor dit project meer dan 50 nieuwe rijke teksten, in eenvoudig Nederlands, voor jongeren in OKAN-klassen. Dat deden we met steun van de Vlaamse overheid, in het kader van het Leesoffensief. Nog meer rijke teksten vind je op de website rijketeksten.org van de Taalunie.

Dit boek is een deel in een reeks van vijf boeken. Enkele teksten van dit project vind je enkel online. Bij alle verhalen en teksten van dit project hoort lesmateriaal. De teksten en het lesmateriaal kan je gratis downloaden. Alle info vind je op wablieft.be/OKAN

Wablieft dankt het ministerie en het departement Onderwijs van de Vlaamse overheid voor de kans om dit project te mogen realiseren. En natuurlijk ook iedereen die meewerkte: alle auteurs, illustratoren, iedereen die lesmateriaal maakte en de leden van de stuurgroep.

De vallei van de geliefden

Karen Dierickx

Dit is een verhaal van lang geleden. Het speelt zich af in een land met heuvels en bergen. Het is er overal erg droog. In het hele land is maar één groene vallei. Daar staat een grote boerderij, waar een boer met zijn nichtje woont. Enkele jaren geleden was er een erge ziekte in het land. Veel mensen gingen dood. Ook de hele familie van de boer en zijn nichtje. Alleen zij twee leven nog. De boer is de rijkste man van de streek. Hij heeft de beste gronden en zijn boerderij is de grootste. Hij heeft alles wat hij wil, en zelfs meer. Maar de boer deelt zijn rijkdom niet graag. Komt iemand uit het dorp om hulp vragen? Dan jaagt de boer die weg. Alleen zijn nichtje wil hij bij zich. Het meisje helpt hem met het werk in het huis en op het land. Ze is een lief kind. Ze is vriendelijk tegen alle mensen en lief voor de dieren. Iedereen houdt van haar.

Het meisje groeit op en wordt ouder. Jonge mannen uit de streek vinden haar leuk. Ze komen naar de boerderij om haar te zien. Ze zeggen zoete woorden tegen haar. Ze doen gekke dingen

om haar te laten lachen. Zij is vriendelijk, maar meer niet. De jongens interesseren haar niet. De boer wordt nerveus. Alles wat hij heeft, zal op een dag van zijn nichtje zijn. En van de man met wie ze trouwt. Maar hij houdt niet van de mensen in het dorp. En al zeker niet van de jongens die voor haar komen.

‘Het zijn nietsnutten,’ zegt hij. ‘Wie met mijn nichtje wil trouwen, moet bewijzen dat hij haar waard is.’

En dus bedenkt de boer een plan. Alleen de jongen die slaagt in een proef, mag met het meisje trouwen.

De boer bedenkt een zware test. Het is een proef die niemand zal doorstaan. Ze moeten het meisje van het dorp naar de top van de berg dragen, zonder één keer uit te rusten. De berg is hoog. Als het meisje het plan hoort, wordt ze boos. ‘Ik ben toch geen prijs die je kunt winnen!’

Ze wil ook helemaal niet trouwen met een van de jongens uit het dorp. Haar beste vriend is een helper van haar oom. Niemand let op hem. Hij praat niet zo luid als de andere jongens. Hij doet geen rare dingen zodat ze naar hem kijken. Hij is klein en mager en stil, maar hij is lief voor de dieren en ook lief voor haar. Als ze verdriet heeft,

dan troost hij haar. Als ze blij is, lacht hij met haar mee. Als ze zich pijn doet, probeert hij haar pijn weg te nemen. Als ze trouwt, dan is het met hem. Alleen met hem. Maar hij is een helper en haar oom zal het nooit goedvinden.

‘Als dat is wat je oom wil, dan doe ik het,’ zegt hij. ‘Ik draag je de berg op, en dan zijn we voor altijd samen.’

Maar het meisje schudt verdrietig haar hoofd. Haar vriend is niet zo sterk. De ziekte die haar familie en zoveel andere mensen het leven heeft gekost, heeft hem niet gedood. Maar ze heeft hem wel zwak gemaakt.

Het meisje wil dat haar oom zijn plan opgeeft. ‘Ik wil geen test,’ zegt ze. ‘Ik doe er niet aan mee.’ Ook haar vriend wil ze tegenhouden. ‘Laten we gewoon samen weglopen,’ zegt ze. ‘Ik doe niet mee aan die onzin.’

Maar hij zegt: ‘Ik wil tonen dat ik het kan.’

Het meisje weet dat het niet zal lukken. Daarom gaat ze naar een kruidenvrouw in het dorp. In het geheim vraagt ze om een drankje te maken. Dat drankje moet haar vriend sterk maken. Ze stopt het flesje goed weg. Haar oom mag het niet vinden.

Dan komt de dag van de test. Alle jonge mannen

uit de streek zijn er. Ook de helper van de boer. Hij wil de eerste zijn die het probeert. Iedereen begint te lachen als ze hem zien. De jongen twijfelt niet. Hij neemt het meisje op zijn rug. Maar zij wil het niet.

‘Laat me doen,’ zegt hij. ‘Vertrouw me.’

En dus blijft ze zitten.

Zo begint hij aan de klim naar de top.

Het is een warme dag. De zon schijnt fel. De wind blaast hard. De jongen heeft het zwaar.

Hij is te klein en te mager. Hij wankelt. Hij valt bijna. Hij hijgt en hij puft.

‘Drink hiervan,’ zegt het meisje. Ze toont hem het flesje met de toverdrank. ‘Het zal je sterk maken.’

Maar haar vriend wil het drankje niet. ‘Ik wil het eerlijk spelen,’ zegt hij.

‘Maar dit is geen spel!’

‘Ik zal doen wat ik moet doen. Voor jou.’

En het lukt hem. Met het meisje op zijn rug haalt hij de top van de berg. Hij heeft niet een keer uitgerust. Maar als hij boven is, zakt hij door zijn benen. Hij gaat liggen. Het meisje zit op haar knieën naast hem. Ze veegt het zweet van zijn voorhoofd. Strijkt zijn haar uit zijn ogen.

De jongen is gelukkig. Hij lacht. ‘Je bent van mij,’ zegt hij. ‘Voor altijd.’

Ze geeft hem een kus. Het is hun eerste kus, en hij smaakt zoet.

Maar dan stopt hij met ademen.

‘Nee!’ schreeuwt zij.

Maar de jongen sterft.

Het meisje springt recht. Ze roept tegen de wind en vervloekt haar oom. Het flesje met de toverdrank smijt ze weg. Het valt stuk tegen een rots. Het drankje stroomt van de top van de berg naar beneden. Het loopt niet naar de vallei van haar oom, maar naar de andere kant van de berg. ‘Ik kom nooit meer naar beneden!’ roept ze tegen de wind. En de wind neemt haar woorden mee naar de jonge mannen en haar oom, die op haar wachten.

Met haar blote handen graaft ze een graf voor de jongen. Daarna maakt ze met takken een hut. Daar slaapt ze die nacht. En ook alle volgende nachten. Vanaf nu leeft het meisje boven op de berg. Waar de toverdrank op de grond liep, bloeien nu planten en kruiden en groenten. Ze heeft genoeg om te eten. Drinken doet ze uit een bron met helder water. Ook die was er eerst niet. Met het land van haar oom gaat het niet goed. Het graan op de velden gaat kapot in de zon. De waterputten staan droog. De dieren gaan dood.

En dan komt er een grote storm. Die raast over het land. Van de boerderij blijft niets over. Alles is weg. Alles is kapot. De boer jammert. Hij huilt en hij schreeuwt. Hij wilde nooit iemand helpen. En nu wil niemand hem helpen. Alleen en zonder iets vertrekt hij. Niemand heeft ooit nog iets van hem gehoord.

Iedereen in het land praat wel over het meisje. Mensen komen om haar te zien, maar zij gooit stenen naar iedereen die naar boven wil klimmen. Ze is boos op iedereen.

Zo leeft ze naast het graf van haar jongen. Alleen, op de top van haar berg.

Ze wordt oud. Op een dag sterft zij ook. Omdat ze geen stenen gooit, durven sommige mensen toch de berg op te gaan. Daar vinden ze haar. Ze ligt op het graf van de jongen die haar naar boven heeft gedragen.

Ze maken een graf naast het andere graf. En naast de graven stapelen de mensen de stenen op die het meisje in de loop van haar leven naar beneden heeft gegooit.

Ook dat verhaal gaat overal rond. Steeds meer mensen komen naar het dorp. Ze willen naar boven op de berg, om de graven te zien. Iedereen neemt een steen mee en legt die bij de andere

stenen. Het wordt een hele stapel stenen, daar op de berg. Hij groeit en groeit. De stapel wordt zo hoog dat je hem kan zien vanuit de dorpen in de vallei.

En daar staat de stapel nu nog. De mensen zeggen dat de stenen magische krachten hebben. Ze zeggen dat geliefden naar de top van de berg moeten gaan, zonder te rusten. En dat ze onderweg een steen moeten meenemen om hem op de stapel te leggen. Dan zal hun liefde voor altijd zijn. Net als de liefde tussen het meisje en de jongen, die voor altijd samen zijn, boven op hun berg.

Dit verhaal is gebaseerd op de *lais* 'Les deus amantz' van Marie de France, uit de tweede helft van de 12de eeuw.

